

מסורת הש"ס

אלא ספק איש. ודוהה יוס טוב גמור: ור' יוסי. דלח משיבא ליה
הא פירכא משום דלזיל לטעמיה דלמרר אפילו אשה ודלית מקעה
ואע"ג דלא מתייבא אכל בכסוי דלזיל ידעינן דזהמה היא צי"ט
אסור לככות כיו מספק לא מחללינן עליה יו"ט: סומכות רשות.
ואע"ג דלא מתייבא ולא אמרינן
עבודה עובדת בקדשים. והכא נמי לא
אמרין מחללת יוס טוב היא: ולמאי
דקאמרי רבנן נמי. דלשה אסורה
לתקוע ועוטמתו דספק הוא דוחה
אית ליה פירכא לתשובה שלה: מה
לפיקעת שופר שכן ודלה דוחה שם
כמדקדש. לפיכך ספיקה דוחה יוס
טוב נגזולין: תאמר בכסוי. שאין
ולאו דוחה שבת כלל: הא כגאר לילי
ספא. דתמיה: מתני': מתני' חיה
ושוף הנסקלין. כגון שנגרעו ונגמר
דין ושחטן: וחכמים פטרינן. דשמיטה
שאניא ראויה לא שמה שמיטה ואע"ג
דכסוי שפיכה כתיבא אפילו הכי
אשר יאכל כתיב. וטעמיה דרבי מאיר
מפרש בגמרא: גמ' ראש רבי
דבריו של רבי מאיר באוסף ואם בנו.
דשמיטה שאניא ראויה שמה שמיטה
למיצי: ושניה כלשון חכמים. דמתנן
בה (לעיל דף פא:). רבי שמעון פטר
וחכמים מחייבין ובכסוי מן ר' מאיר
מחייב וחכמים פטרינן. ולקמיה מפרש
וזיל מאי שנה דלשה אלו כאלו ואלו
כאלו: מה להטן שמיטה ראויה. כדמכי
(בראשית מג.) כי אחי יאכלו: ועב הכסן
וצל הכסן. כנגעי במים כמיב וילפינן
מינה גזירה שיה כמורת כהניס' נאמר
ועב הכסן ונאמר וכל הכסן מה
שיבה חולץ וקולה וטע וטמן לו שבע
אף בזה כו' וכבר פירשמה יפה
בעירובין (ככילד מעבדין) (דף טז:).
בשמיטת חוק כתיב (ויקרא ח) דם שפך:

תורה אור הש"ס

1. וירא יוסף אתם על
בנימין ואמר לאשר על
כרוח ה' את האנשים
התיחא וטבח טבח ויחן
כי אחי יאכלו האנשים
בגדניהם.
בראשית מג טז

- ושב הבחן ביום
השביעי וראה והנה
פשה הנגע בקורת
הבית: ויקרא יד לט
וכא הבחן ומה הנה
פשה הנגע בבית ערעה
ממארת הוא בבית קמא
הוא: ויקרא יד טז
3. ואיש איש שבת
ויראה יד טז
ג. ואיש איש שבת
וכתוב ואת יאכל כל
דם ונתתי פני בניש
האבלת את הדם
והבחינו אתה מקרב
עמה: ויקרא יד טז

מסוף רש"י

ונתבלה בידו. שלא
ממעט ולפניו כו'. ענין
על ידי ענינת סכין או
שייף או דגרה. ג' ענין
1. ונתנה. משמע יאסון
נחיה שקדשה לאסיה
ממיה יעד הנה: שם.
ומעיהו יעד הנה: שם.
ועתה. עתה. ועתה
קאי לענינה כפי ענין
לפי שיש ענין שם.
מלבבות. דכתיב אשר
יאלץ ויפך וספה. כתיב
לאפילו השמוע מחיה.
ואפילו מחול מחייב כפי
שמיטת ומחלל טרפה.
הכל הדמה דשמיטה מהיה
בענין. דגמר דשמיטה
שמיטה משחתי חוק
והנה שמיטה כתיב: שם.
שחיתת שאינה ראויה.
לאכלה האילץ ושחיתת
כחלילה מה שחיתת יוס
ק"ל. זו היא שיבה זו
היא ביאה. לכן נזירה
שה זו מה ייחא ב
מכות י"ג. כלתה ילפינן
נזירה שיה שמיטה לנפלה
כמו דתו מתייבא שיה
או מתייבא כלה: שם.
כ"ל. ולפיכך דלא נמי
קדיל להדין. כיון דמתייבא
בכלת כסן משמע דיעינן
כיון נזירה שיה נזירות זו
נכתיב נזירות ד' ע"י רש"י
ערובין ומ' בארובה: י

כסוי הדם פרק ששי חולין

פ"ה.

עין משפט
נר מצוה

יד א מ"י פ"ב מהלכות
תעשה קרנות ה' ח
משנ עשין קמ":
מו ב ב ד מ"י פ"ד מהל'
שמיטה ה' י' סג
ענין פד שמיטת יד יד סג
כח ע"ג פ":
גזו ה מ"י פ"ד מהל' סג
ה':
יד ו מ"י פ"ד מהל' סג ה' י:

גילוי הש"ס

נכ' נכד שפיה שפיכה.
עין לעיל דף ט ע"ג
מס' ד"ה בשפיקה:
שם לפעוטין ע"ג שפא.
ע"י מוס' ר"ד קדושין
דף ט ע"ג ר"ה התקדש
בעלה:

שיטה מקובצת

16 אבל איכא דרמי ליה
דרמי ליה. נ"ב ע"י
תוס' טעמות דף ר' ע"א:
13 התקנה היר' אלעזר
מפ"ק. נ"ב ע"י תוס'
בבבכות דף ט' ע"ב:

רבינו גרשום

ר"י יוסף לעמיה דאיסור
ודאי אשה נמי תקעה בו.
כלומר ר' יוסי דמיתו
מקיז משהיה שאין מוסקיז
דמי כיון דהא איהל
לשמיטה דלא מצי ליעבד
תקיעת שופר בבבולין
יוכיח שאין דראה דוחה
שבת וספיקא דוחה י"ט
ה"ז נימא לענין מי שיאה
ספיקא דוחה י"ט. דהא
לענין ספק איש ספק אשה
ד"ן הוא שיאה ספק דוחה
י"ט ודאי אשה נמי
תקעה: שכן דוחה שבת
בפיקוד. נ"ט: ראה רבי
דבריו של ר"מ באור
ואת בנו ושנאו בלשון
הכמים. כלומר השיטת
ונמצאת טרפה השוחט
פרח חסאת כו'. ריש
מפר' והכמים מחייבין
או דובר ר"מ הדם ר"מ
ר"ש כסווי הדם ר"מ
מחייבין וחכמים פטרינן:
מה התם שחיתה שאינה
ראויה שמה שחיתה.
כלומר שחיתו חוק שחיתה
שאינה ראויה היא וקרי
ליה שחיתה: גמר מטכות
טבח והכסן מה להטן
שחיתה ראויה דאמרין
בחולין צ"א מאי טבח
פ"ר לכן בית השחיטה:
וריש אשר יאכל כתיב.
כלומר הוכח מחייבין בכסוי
בשחיטה שראויה לאכלה
דכתיב אשר יאכל:

מה דמיה שכן אינה נוהגת בלידות בכימים. ואם תאמר כיון
שאין הפירכה מעין ק"ו שמלי דמיה נשים הפירכה כנח
הק"ו כמו כתיב הרגל (ב"ק דף ט:). דעבי למילף שיהא קרן דרשות
הנחוק משלם נזק שלם משן ורגל ולא פרינן מה לטן ורגל שכן היחוק
מזוי משום שאין הפירכה מעין ק"ו
דהוי ממעלותן וי"ל דהתם כתיבא
בעלתא היא אבל חומרא וקולא
דכתיבא כמו שאינה נוהגת בלידות
ככמים דהכא פרינן אע"ג דלא היו
מעין ק"ו וכן פסק קמא דנחמס
(דף י:). דליף שומט ע"מ לזרזק שלא
לשמו פסול מק"ו דשוחט על מנת
לזרוק חזן לזמנו ופריך מה לתזן
לזמנו שכן כתיב:

נשים סומכות רשות. היינו
באפקיורי ידל כדלמרר חזין
דורשין (מגינה דף ט:). אבל בכל כחה
מורה רבי יוסף דלסבור וימיה הכא כי
היכי דשרי רבי יוסף לשמוך לנשים
באפקיורי ידל אע"ג דנראה כעבודה
בקדשים ה"ג תקיעה דליכא אלא
איסורא דרננן שרי רבי יוסף בנשים:
דב"ן שיטה ששחיטה ואין דין
שחיטה מכתובה. י
הכ"ר נתן דגני תשלומי ד' וה' (ב"ק
דף ע"א). מחייבין רבנן בשמיטה שאינה
ראויה כגון שחט בשבת או לעבודת
טובים כעונת ע"י אחר ובשומט
ונמצאת טרפה והתם היה ליה למילף
ענינה מנזירה דשוחטו כתיב וי"ל
דהתם דין ענינה בעצירה משחיטה
דעצירה ואין דין ענינה דעצירה
מנזירה דהיתר והכא אלטרין לממר
ענינה מנזירה דהוי שמיטה היתר
דכן שמיטה משחיטה אפי' אם נמצאת
הראשונה טרפה דהוי שמיטה היתר
אבל אם נמצאת השניה טרפה שהיא
שמיטה עצירה לא היה נפיק לטעמא
דשמיטה משחיטה ח"ט דין דבר
הנאמר בסני מדרך הנאמר בסני
ולא מטכות טבח והכסן שלא נאמר
בסני ואע"ג דהוי ענינה מנזירה
והכא נמי מצי לשנויי הכי אלא דנלא
הכי משני שפיר (וא"ת דכ"ד פ"ג
דיצנות דף י:). אמרינן דין אחים
מאחים ואין דין אחים מאחים אע"ג
דאחים דבני יעקב לא נאמר בסני
וי"ל דכיון דליפין הכא דשמה שמיטה
הו אית לן למימר בכל דוכתי דשמה
שמיטה וליכא למימר דלדברי ילף
ענינה מנזירה התם דלא שמה
שמיטה וכן נאמר בכל דוכתי דהא
כיון דליכא למימר הכי והכא למימר
הכי אית לן למימר דין דבר הנאמר
בסני מדרך הנאמר בסני אבל אי

לאו דליפין הכא דשמיטה משחיטה הוה ילפינן צרכינה ותמשה (ב"ק דף ע"ב). ענינה מנזירה אע"ג
וא"ת ור"מ למה ליה למילף משחתי חוק ילף מגופיה דלוחו ואת בנו נהג כדמי אע"ג דלאו שמיטה ראויה היא דהא
הוה מחוסר זמן
וי"ל דניחא ליה למילף משחתי חוק משום דמגופיה איכא למימדי דלא אסר דמנחא זמנו ואת בנו כדשארשון קדשים ושני
חולין דשחיטה ראויה היא: וא"ן דין חזין מקדשים. ומ"מ פסק דקדשים נמי פטר בשמיטה שאינה ראויה (י' משום דעיקר קרא דלוחו ואת
בנו בחולין כתיב וימיה דפירק תמיד נשחט (פסחים דף ק"ב). תן רבי שמעון אומר שמיטה פסק ב"יד על החמץ לשמן חייב שלא לשמו
פטור ומפרש כדקדוש משום דהוי פסול ור"מ (לשמיטת דף ק"ב). תן רבי שמעון אומר שמיטה פסק ב"יד על החמץ לשמן חייב שלא לשמו
משחתי חוק דשמה שמיטה דהוי קדשים מקדשים: ור"ב שמעון אשר יאכל חתיב. אבל אם לא אשר יאכל משחיטה לא גמר משום
דלא דמי שפיכה לנזירה כמו שמיטה לנזירה י' הקשה הר"ר אלעזר ממו"ן אימא דהאי אשר יאכל אחא למעוטי אכל שאין אחא
יכול להאכילו לפירכה כדדריש רבי שמעון מכל האוכל אשר יאכל צפרק המנות והנסכים (מנחות דף ק"א). וצפרק העור והדורב
(לקמן דף ק"ט). ומכרין אפילו עוף טמא כיון דמומר בהנאה וי"ל דהתם כתיב מכל האוכל דמורה כל אוכל אפילו אסור בהנאה ותחת
אשר יאכל למימר שיהא מומר בהנאה אבל הכא לא כתיב כל אשר יאכל משמע המותר לשראל לאכול:

אמר